

Håndbog i sund formidling – et indblik i forskningens verden

-
- Vidensråd for Forebyggelse
  - Kristianiagade 12, 2100 København Ø
  - Offentliggjort 2014

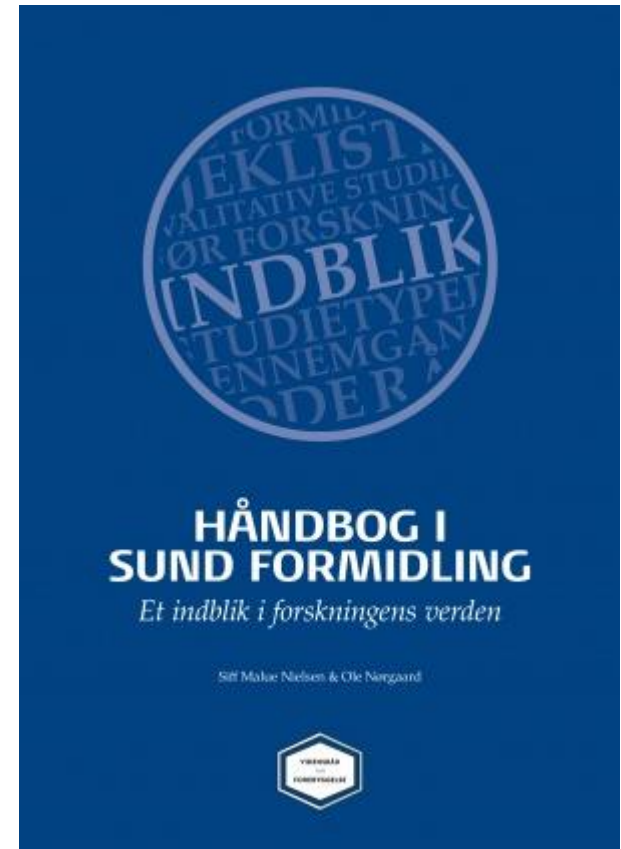

ETABLERET AF TRYGFONDEN OG LÆGEFORENINGEN

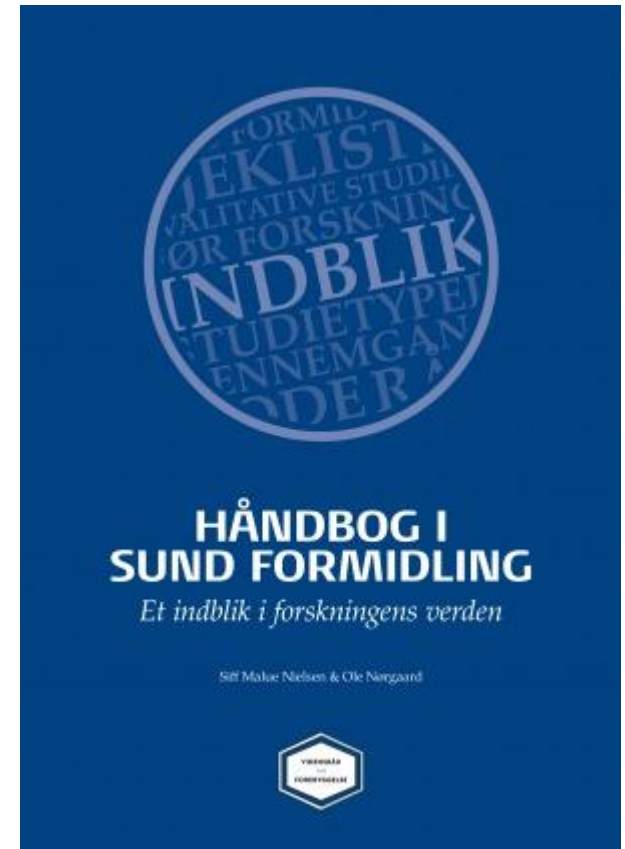
WWW.VIDENSRAAD.DK

- > 'Håndbog i sund formidling – et indblik i forskningens verden' er udgivet af Vidensråd for Forebyggelse i samarbejde med Ugeskrift for Læger i 2014
- > Håndbogen kan downloades på www.vidensraad.dk

- › **Håndbogen gennemgår**
  - › Værd at vide om sundhedsforskning
    - › Evidens – et nøglebegreb
    - › Systematiske forskningsoversigter
    - › Enkeltstudier
  - › Studietyper
    - › Kvantitative studier
    - › Kvalitative studier
    - › Oversigt over studietyper
  - › Evidenshierarkiet
  - › Fra forskning til videnskabelig artikel
  - › Sådan læser man en sundhedsvidenskabelig artikel
  - › Før forskning bliver til forside
  - › Gode råd
  - › Kritisk gennemgang af forskellige studietyper
    - › Randomiseret, kontrolleret studie
    - › Ikke-randomiseret, kontrolleret studie
    - › Kohortestudie
    - › Case-kontrol-studie
    - › Tværsnitsstudie
  - › Forstå den videnskabelige jargon

Håndbogen er udarbejdet af:

1. Siff Malue Nielsen, cand. scient. san. publ.
2. Ole Nørgaard, cand. scient. san. publ.

Hvem henvender håndbogen sig til?

- › Dig, der er journalist og arbejder med formidling af sundhedsstof.
- ›
- › Håndbogen skal gerne gøre det lettere for dig at læse, forstå og fortolke sundhedsvidenskabelig forskning og i det hele taget hjælpe dig til at kigge forskerne i kortene.
- › Håndbogen giver et indblik i forskningens verden og hjælper dig til at se kritisk på sundhedsforskning og vurdere kvaliteten af de studier, der ofte ender i indbakken med overskriften »Ny undersøgelse viser...«.
- › Det er vigtigt at forstå, hvad der ligger bag rapporterne, undersøgelserne og de nye forskningsresultater. For eksempel at der er forskel på et enkeltstudie og en forskningsoversigt og på, om undersøgelsen er offentliggjort i et videnskabeligt tidsskrift eller ej.
- › De forskellige studietyper betyder også noget for resultaternes styrke, og så er det vigtigt at vide, hvad evidens betyder.
- › Og hvorfor er der grund til at være særligt opmærksom, hvis en pressemeddelelse udelukkende omhandler ét studie, og hvilken indflydelse kan interessekonflikter have på undersøgelsens resultater? Relevante spørgsmål, som håndbogen forsøger at give svar på.

GODE RÅD

Gør det klart for læserne/seerne, hvilke begrænsninger de forskellige studier har:

- › Bygger resultaterne på et enkeltstudie eller en systematisk forskningsoversigt?
- › Bygger resultaterne på et lille antal mennesker?
- › Hvordan er data indsamlet?
- › Er der en sammenligningsgruppe?
- › Hvem gælder resultatet for?
- › Undgå at overfortolke resultaterne ved at angive den relative risiko frem for den absolutte.

Gør det klart, hvad der er nyt ved undersøgelsen ved at sammenligne med allerede eksisterende forskning.

- › Spørg forskeren, hvad tidligere undersøgelser har fundet, og hvad den nye undersøgelse tilføjer af »bevismateriale«.

GODE RÅD

Vær opmærksom på, hvem der står bag pressemeddelelsen/undersøgelsen.

- › Forskere kan oversælge egen forskning.
- › Undersøg om der overhovedet er tale om et studie publiceret i videnskabeligt tidsskrift, som anvender peer-review.
- › Vurder din primære forfatters troværdighed – er der tale om interessekonflikt?
- › Tal med en uafhængig kilde og spørg, om vedkommende finder undersøgelsen pålidelig og væsentlig.
- › Referer altid til den primære kilde, så læseren har mulighed for at finde frem til fx den originale videnskabelige undersøgelse.